

Innst. 248 L

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 57 L (2011–2012)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om avtaler om deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter mv.

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet fremmer med dette forslag til ny lov om avtaler om deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter mv. Forslaget vil gjennomføre europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 2008/122 av 14. januar 2009 om forbrukervern med hensyn til visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte. Direktivet vil erstatte timeshare-direktivet av 1994 (direktiv 94/47/EF), som er gjennomført i norsk rett gjennom lov 13. juni 1997 nr. 37 om salg av tidsparter i fritidsbolig (tidspartloven).

De viktigste endringene med det nye direktivet er angitt i punk 1.2.2. Direktivet fra 2009 er basert på totalharmonisering, dvs. at man innenfor direktivets virkeområde ikke kan ha nasjonale regler som avviker fra direktivets.

1.2 Bakgrunnen for lovforslaget

1.2.1 Timeshare (deltidsbruksrett)

Timeshare kjennetegnes ved at bruksretten til et objekt deles i tid, slik at ulike personer bruker objektet i ulike perioder av året. Det vanligste er at kjøp av en deltidsbruksrett gir kjøperen rett til å bo i en fritidsbolig i en avgrenset tid av året.

I Europa er deltidsbruksrett i stor grad knyttet til ferieanlegg i syden, men det er også anlegg i storbyer

og på vintersportssteder. De to store bytteorganisasjonene RCI og Interval har til sammen fire timeshare-anlegg i Norge som medlemmer. Departementet antar at det ikke er noen stor timeshare-bransje i Norge og at norske forbrukere først og fremst støter på timeshare og lignende produkter i utlandet.

1.2.2 Timeshare-direktivet av 2009

Etter vedtagelsen av timeshare-direktivet av 1994 utviklet bransjen seg, og nye ferieprodukter kom på markedet. Disse nye ferieproduktene, og visse transaksjoner knyttet til timeshare, for eksempel avtaler om videresalg og bytte, er ikke omfattet av direktivet fra 1994. Dette har medført problemer med omgørelser, som både har gitt opphav til konkurransevridning og forbrukerproblemer.

Kun avtaler med varighet på minst tre år, dvs. 36 måneder, omfattes av 1994-direktivet. For å omgå direktivet har det eksempelvis blitt laget avtaler med en varighet på 35 måneder. På denne måten unngås opplysningsplikten, det er ikke noe forbud mot forskuddsbetaling, og forbrukerne får ikke angrerett.

På denne bakgrunn ble direktivet fra 1994 erstattet med et nytt og ajourført direktiv, europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/122/EF av 14. januar 2009 om forbrukervern med hensyn til visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte.

Både for å gi forbrukerne bedre beskyttelse og for å verne de seriøse næringsdrivende mot useriøse konkurrenter, ble det nye direktivet gitt et vesentlig større virkeområde enn det gamle. Dette innebærer blant annet at næringsdrivende pålegges opplysningsplikt og at forbrukerne får angrerett i større grad enn til nå.

I motsetning til timeshare-direktivet fra 1994 bygger det nye direktivet på prinsippet om totalharmonisering. Dette innebærer at man innenfor direkti-

vets virkeområde ikke kan ha nasjonale regler som avviker fra direktivets. Et av formålene med å gi et nytt direktiv var å fjerne ulikhetene i de ulike landenes lovgivning, slik at næringslivet og forbrukere får ett felles regelverk å forholde seg til, uavhengig av hvilket lands regler som gjelder for den enkelte avtalen.

De viktigste endringene i det nye direktivet er:

- Virkeområdet utvides; for eksempel omfattes nå også timeshare-avtaler for mindre enn tre år, langtidsferieprodukter, samt videresalg og bytte.
- Oppdaterte og utvidede informasjonskrav skal sikre at forbrukeren treffer et informert valg. Det innføres obligatoriske standard opplysningsskjemaer hvor kort og lettfattelig sammendrag av nøkkelinformasjon fremgår.
- Forbrukeren kan velge mellom alle EU/EØS-språkene for forhåndsinformasjonen den næringsdrivende plikter å gi, og for selve kontrakten.
- Obligatorisk informasjon i form av et angreskjema, hvor det opplyses om forbrukernes rettigheter og som kan benyttes til å fragå avtalen. I dag er det ikke krav om angreskjema.
- 14 dagers ubetinget angrerett, eller opptil ett år og 14 dager dersom forbrukeren ikke har mottatt angreskjema. I dag er det 10 dagers ubetinget angrerett, eller opptil tre måneder og 10 dager dersom avtalen ved undertegning ikke inneholder alle opplysninger som kreves etter loven.
- Klarere forbud mot forskuddsbetaling.
- Forbud mot betaling for videre salgstjenester før salget faktisk finner sted eller avtalen om videresalg opphører på annen måte.
- For langtidsferieprodukter er det innført forbud mot store engangsbetalinger. I stedet skal betalingen skje i like store årlige avdrag, med tilhørende mulighet til å trekke seg fra avtalen hvert år.

Gjennomføring av direktivet vil nødvendiggjøre endringer i det norske regelverket. De fleste endringene vil styrke forbrukernes rettigheter.

1.3 Gjennomføring av direktivet i norsk rett

1.3.1 Generelt om gjennomføring av direktivet

EU-direktiver skal gjennomføres i nasjonal rett på en slik måte at formålet med direktivet oppnås. Det er i utgangspunktet opp til medlemslandene hvordan dette gjøres. I motsetning til forordninger, er det ikke noe krav om at rettsakten gjennomføres ord for ord.

Det nye timeshare-direktivet bygger på totalharmonisering. Dette taler for at man ved den nasjonale gjennomføringen legger seg nært opp til ordlyden i

direktivet. Dette gjelder spesielt begrepene som er viktige for å definere lovens virkeområde.

1.3.2 Endringer av tidspartloven eller ny lov?

I høringsnotatet anførte departementet at det er mest hensiktsmessig å utforme en ny lov. Det nye direktivet har et mye videre virkeområde enn det tidligere, og ved gjennomføringen er det viktigere enn før å holde seg nært opp til direktivets ordlyd. Det ville medføre relativt omfattende endringer i dagens lov å gjennomføre direktivet.

Departementet opprettholder forslaget om å gjennomføre direktivet i en ny lov. Dette er også løsningen i Danmark og Sverige.

1.4 Avtaler som omfattes av direktivet – artikkel 1

1.4.1 Avtaler mellom næringsdrivende og forbrukere

I likhet med dagens lov gjelder det nye direktivet avtaler inngått mellom forbrukere og næringsdrivende.

I 2009-direktivet er en forbruker en fysisk person som opptrer for formål som er utenfor vedkommenes nærings-, forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet.

Etter dagens lovtekst er det klart at forbrukervernet gjelder selv om en mindre del av kjøpet relaterer seg til andre formål enn private, f.eks. yrkesformål. Spørsmålet om avtaler med delt formål kan falle innenfor forbrukerbegrepet er ikke avklart i EU-retten, fordi EU-domstolen ikke har tatt stilling til spørsmålet. Departementet mener at reelle hensyn, samt hensynet til ensartet begrepsbruk i forbrukerlovgivningen, tilsier at det tas inn et «hovedsakelig»-kriterium i den nye timeshare-loven, jf. lovforslaget § 2 bokstav f.

1.4.2 Avtaler om deltidsbruksrett (timeshare-avtaler)

Direktivet fra 2009 gjelder for det første for «avtale om deltidsbruksrett».

Direktivet omfatter avtaler som varer mer enn ett år, mot tidligere tre år.

Det er ikke lenger et krav at bruksretten har tilknytning til fast eiendom. Blant annet omfattes bruksrett til campingvogner, husbåter eller lugarer på cruiseskip. Det ligger likevel i direktivets ordlyd «innkvartering» at avtaleobjektet må være ment for overnatting.

Det er heller ikke noe krav om at bruksretten skal gjelde minst én uke i året, som i 1994-direktivet. Nå er det kun tale om flere enn én «bruksperiode». Kravet om flere bruksperioder er ment å skille avtalen fra vanlige leiekontrakter, ettersom sistnevnte gjelder én sammenhengende periode.

1.4.3 Avtaler om langtidsferieprodukter

Direktivet gjelder videre for «avtale om langtidsferieprodukt».

Det som omfattes er «ferieklubber» og liknende, der forbrukeren på forhånd betaler et beløp for å få tilgang til en bookingtjeneste som gir tilgang til hoteller og andre ferieprodukter til rabatterte priser.

Ferie-, reiseklubber og liknende kan være konstruert på en rekke ulike måter, og det kan oppstå vanskelige grensedragninger mellom hva som omfattes og ikke. Grensedragningen vil måtte skje i praksis, herunder på bakgrunn av EU-domstolens praksis. Departementet foreslår å ta inn en definisjon av avtale om langtidsferieprodukt i loven som tilsvarer direktivets definisjon og viser til forslaget § 2 bokstav b.

1.4.4 Avtaler om videresalg og bytte

Direktivet inneholder også bestemmelser om videre salgsavtaler. Dette er avtaler der en næringsdrivende mot et vederlag bistår en forbruker med å selge eller kjøpe en timeshare-avtale eller en avtale om et langtidsferieprodukt. Direktivet fra 1994 omfatter ikke slike avtaler.

Direktivet regulerer dessuten bytteavtaler. Dette er avtaler der forbrukeren betaler for å være med i en bytteordning som gir tilgang til innkvartering eller andre tjenester i bytte mot at andre personer midlertidig får dra nytte av rettighetene som forbrukerens deltidsbruksrett gir.

Medlemskap i bytteorganisasjoner gir timeshare-eierne mulighet til å bytte til andre boliger andre steder, noe som ofte fremholdes som et argument for å inngå timeshare-avtaler.

1.5 Definisjoner – artikkel 2

Direktivet fra 2009 inneholder en katalog med definisjoner.

Departementet mener at det bør tas inn en definisjon av viktige begreper i loven som tilsvarer direktivets. Det foreslås derfor å ta inn definisjoner i loven, jf. lovutkastet § 2.

1.6 Opplysninger før avtaleinngåelse – artikkel 4

1.6.1 Direktivet fra 2009

Direktivet fra 2009 pålegger den næringsdrivende å gi forbrukerne opplysninger om den relevante avtaletypen før avtaleinngåelse. Bestemmelsen gjelder alle avtaltypene som omfattes av direktivet. Nytt i forhold til det tidligere direktivet er at det skal brukes standardopplysningsskjemaer i henhold til vedlegg I til IV i direktivet.

1.6.2 Departementets vurderinger

I hovedsak er det samme informasjon som skal gis etter det gamle og nye direktivet. Det nye direktivet skiller seg fra det gamle ved at kravene til hvilke opplysninger som skal gis er uttømmende siden direktivet bygger på totalharmonisering, og ved at det er bestemt i hvilken form opplysningene skal gis, dvs. i standardskjemaer som er fastsatt i direktivet.

Standardskjemaene er lite egnet for å inntas i lovtekst. Slik departementet ser det, er det likevel nødvendig å gjengi hovedtrekkene i hva det skal opplyses om i loven, jf. legalitetsprinsippet. Departementet foreslår derfor at lovteksten angir rammene for opplysningsplikten, mens de ulike opplysningsskjemaene som skal brukes blir fastsatt i forskrift som spesifiserer opplysningsplikten mer i detalj.

Videre foreslås det at reglene om valg av språk tas inn i selve loven.

Det vises til lovutkastet § 5.

1.7 Markedsføring – artikkel 3

1.7.1 1994-direktivet og gjeldende rett

Et hovedproblem med timeshare og lignende produkter er markedsføringen og salgsmetodene som blir brukt.

I 2005 kom det et direktiv som regulerer næringsdrivendes markedsføring overfor forbrukere generelt, direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis. Dette direktivet forbyr blant annet aggressiv markedsføring generelt.

Direktivet om urimelig handelspraksis er gjennomført i den norske markedsføringsloven.

1.7.2 2009-direktivet og departementets vurderinger

I det nye direktivet er det tatt inn bestemmelser om markedsføring som gjelder i tillegg til forbudene mot urimelig, villedende og aggressiv handelspraksis etc. i direktivet om urimelig handelspraksis.

Nytt er at hvis man inviterer forbrukere til et markedsførings- eller salgsarrangement, skal invitasjonen klart opplyse om det kommersielle formålet med arrangementet og om arrangementets art, jf. artikkel 3 nr. 2. Markedsføringsloven § 3 første ledd lovfester allerede et generelt prinsipp om at all markedsføring skal utformes og presenteres slik at den tydelig fremstår som markedsføring. I høringsnotatet gav departementet uttrykk for at det derfor ikke er behov for eksplisitt å lovfeste artikkel 3 nr. 2 i den nye loven. Med utgangspunkt i pedagogiske hensyn går departementet inn for lovfesting, jf. § 6 annet ledd første punktum.

Videre er det nytt at standardopplysningsskjemaene etter artikkel 4 nr. 1 skal være tilgjengelige for forbrukerne hele tiden under slike arrangementer.

I tillegg setter direktivet forbud mot å markedsføre eller selge en deltidsbruksrett eller et langtidsferieprodukt som en investering

Departementet viser ellers til lovforslaget § 6.

1.8 Avtalen – artikkel 5

1.8.1 2009-direktivet og departementets vurderinger

Direktivet fra 2009 artikkel 5 nr. 1 oppstiller i hovedsak de samme kravene som det tidligere direktivet. Artikkel 5 nr. 1 slår også fast at avtalen skal være skriftlig på papir. Nytt er at avtalen også kan utformes på et varig medium, som er definert i artikkel 2 nr. 1 bokstav h. Det betyr at det er åpnet for at avtaledokumentet kan utformes elektronisk.

Norsk rett er ikke til hinder for at avtaler som omfattes av det nye timeshare-direktivet kan inngås ved elektronisk kommunikasjon og «underskrives» ved elektronisk signatur.

Det er ellers ikke vanlig i norsk rett å stille krav til skriftlig avtaleinngåelse i streng forstand, dvs. på papir. Den nye loven bør være fremtidsrettet, og departementet foreslår derfor at avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte også kan foreligge elektronisk og «underskrives» ved elektronisk signatur. Det vises til forslaget § 7 første ledd.

Et nytt krav i direktivet artikkel 5 nr. 4 er at den næringsdrivende uttrykkelig skal gjøre forbrukeren oppmerksom på angreretten, angrefristen og forbudet mot forskuddsbetaling før angrefristens utløp.

Etter gjeldende rett er avtale som ikke oppfyller formkravene ikke gyldig. Det nye direktivet har ikke noe tilsvarende bestemmelse. Det er opp til medlemslandene å fastsette passende sanksjoner for brudd på reglene som gjennomfører direktivet. Departementet foreslår etter dette å videreføre gjeldende rett på dette punktet, jf. forslaget § 7 fjerde ledd.

Når det gjelder språkkrav, foreslår departementet i hovedsak å videreføre gjeldende rett, jf. utkast til § 7 annet ledd.

Departementet viser til lovforslaget §§ 7 og 8.

1.9 Angreretten

1.9.1 Angrefristen – artikkel 6

DIREKTIVET FRA 2009 OG DEPARTEMENTETS
VURDERINGER

I direktivet fra 2009 artikkel 6 er angrefristen utvidet fra 10 til 14 dager. Angreretten gjelder både avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte.

Angrefristen begynner som hovedregel å løpe når avtalen inngås eller forbrukeren mottar avtalen.

Hvis standard angreskjema ikke er gitt til forbrukeren, utvides angrefristen til maksimalt ett år og 14 dager fra den dagen angrefristen skulle ha begynt å løpe. Dersom det er andre opplysninger enn angreskjema som mangler, utløper angrefristen tre måneder og 14 dager etter samme tidspunkt.

Det nye direktivet artikkel 6 nr. 5 inneholder også en særregel for bytteavtaler. Hvis en slik avtale inngås sammen med en avtale om deltidsbruksrett, gjelder én angrefrist, deltidsbruksrettens, for begge avtalene.

Departementet viser til forslag til § 12.

1.9.2 Betingelser for å bruke angreretten – artikkel 7

Artikkel 7 inneholder regler om utøvelse av angreretten. Forbrukeren må gi beskjed til den næringsdrivende om bruk av angreretten på papir eller et annet varig medium. Forbrukeren kan, men må ikke, bruke det standardiserte angreskjemaet.

Departementet viser til forslag til § 13.

1.9.3 Virkninger av bruk av angreretten – artikkel 8

I høringsnotatet foreslo departementet at dersom selgeren har misligholdt opplysningsplikten og angrefristen forlenges som en følge av dette, skal selgeren betale forsinkelsesrente på eventuelle beløp forbrukeren har innbetalt når avtalen fragås. Departementet fremholdt at dette er en velbegrunnet regel, og som ikke synes å komme i konflikt med direktivet. Departementet foreslo derfor å videreføre en slik regel i utkastet § 14 annet ledd.

Departementet vil vise til at det foreslås et detaljert forbud mot forskuddsbetaling. Direktivet regulerer ikke hva som skjer dersom den næringsdrivende likevel mottar slik betaling, bortsett fra det generelle kravet om passende sanksjoner. Departementet ser at det kan være en adekvat privatrettslig sanksjon at den næringsdrivende må betale tilbake urettmessig innbetalte beløp med tillegg av forsinkelsesrente, og foreslår en slik bestemmelse i § 9 tredje ledd.

Departementet opprettholder ellers forslaget om at forbrukeren kan kreve forsinkelsesrente på innbetalte beløp når avtalen fragås og angrefristen er forlenget som følge av at den næringsdrivende har misligholdt opplysningsplikten, jf. lovforslaget § 14 annet ledd.

Etter 2009-direktivet artikkel 8 nr. 1 opphører partenes forpliktelser til å gjennomføre avtalen når forbrukeren benytter seg av angreretten. Videre følger det av artikkel 8 nr. 2 at næringsdrivende ikke kan kreve noen form for vederlag eller erstatning av forbrukeren dersom angreretten benyttes.

Departementet viser til lovforslaget § 14.

1.10 Betaling, forskuddsbetaling og sikkerhetsstillelse – artikkel 9

1.10.1 Direktivet fra 2009

Direktivet fra 2009 artikkel 9 omhandler forskuddsbetaling og tilsvarende i hovedsak forbudet i 1994-direktivet. Forbudet er likevel utvidet til å uttrykkelig gjelde betaling og sikkerhet til tredje person i tillegg til den næringsdrivende.

Evalueringen av 1994-direktivet viste at det i praksis hadde vært problemer med omgåelse av forbudet mot betaling ved for eksempel å få forbrukeren til å undertegne et gjeldsbrev. For å gjøre det klart at også andre typer vederlag enn vanlig betaling via bankoverføring eller kredittkort omfattes, inneholder det nye direktivet en oppregning med eksempler på ulike former for betaling. Oppregningen er ikke uttømmende, men kun eksempler på hva som anses som betaling (vederlag).

1.10.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementet å ta inn en bestemmelse i loven som ligger nært opp til ordlyden i artikkel 9.

På bakgrunn av at direktivet bygger på totalharmonisering, fremholdt departementet at det kan diskuteres om tidspartloven § 12 om forbud mot bruk av vekslers, omsetningsgjeldsbrev mv. kan videreføres. Et slikt forbud kan ikke utledes av direktivet. Departementet gav uttrykk for at spesialregelen om vekslers, omsetningsgjeldsbrev mv. neppe står seg i forhold til direktivet, og foreslo at forbudet ikke videreføres.

Videre anførte departementet at det kan spørres om tidspartloven § 13 om sikkerhetsstillelse kan og bør videreføres. Bestemmelsen pålegger den næringsdrivende å stille garanti for økonomiske krav som følge av at forbrukeren benytter angreretten og for økonomiske krav i forbindelse med heving av avtalen ved forsinket ferdigstillelse av bolig under oppføring.

Departementet gav i høringsnotatet uttrykk for at regelen er godt begrunnet ut fra forbrukerhensyn. Departementet foreslo å videreføre innholdet i tidspartloven § 13 annet ledd i ny § 10. Som i dag bør regelen avgrenses til avtaler om tidsparter/deltidsbruksrett og fast eiendom.

Tidspartloven § 13 første ledd om at selgeren skal stille sikkerhet for økonomiske krav som følge av at forbrukeren bruker angreretten, følger heller ikke av direktivet. I høringsnotatet foreslo departementet å ikke videreføre bestemmelsen, ut fra synspunktet om at dette neppe er forenlig med direktivet.

Departementet fant det videre tvilsomt om tidspartloven § 11 første ledd, som bestemmer at selgeren ikke kan kreve eller motta betaling før sikkerhet er stilt, kan videreføres. Direktivet oppstiller ingen

slik plikt. Departementet foreslo i høringsnotatet at bestemmelsen ikke videreføres.

1.10.3 Departementets vurderinger

Forbudet mot bruk av vekslers, omsetningsgjeldsbrev m.m. i gjeldende lov § 12 er ikke videreført i Danmark, Sverige og Finland. Departementet opprettholder synspunktet i høringsnotatet om at en slik regel kan stå i et anstrengt forhold til direktivet. Departementet opprettholder forslaget om at bestemmelsen ikke videreføres i ny lov.

Forbud mot forskuddsbetaling før sikkerhet for bolig under oppføring er stilt, er gjennomført både i Danmark og Sverige.

Departementet har revurdert forslaget, og foreslår å videreføre dagens forbud (§ 11 første ledd jf. § 13 annet ledd) mot at selgeren krever eller mottar betaling før sikkerhet er stilt for tidspartanlegg under oppføring. Departementet viser til lovforslaget § 9 annet ledd.

Dagens regel i tidspartloven § 13 første ledd om at selgeren skal stille sikkerhet for økonomiske krav som følge av at forbrukeren bruker angreretten, har ingen parallell i de nye lovene i Danmark, Finland og Sverige. Sett i lys av at en slik regel kan stille seg anstrengt i forhold til direktivet, foreslår departementet at regelen ikke videreføres.

1.11 Særlig om avtaler om langtidsferieprodukter – artikkel 10

Direktivet fra 2009 artikkel 10 har særlige bestemmelser som gjelder langtidsferieprodukter. Bestemmelsen har ingen parallell i tidligere regelverk siden verken direktivet fra 1994 eller tidspartloven regulerer denne typen avtaler.

Bakgrunnen for bestemmelsen er at det ofte er slik at forbrukeren ved avtaleinngåelsen avkreves en større sum som vederlag for ytelser han eller hun skal motta over flere tiår eller på ubestemt tid.

Artikkel 10 nr. 1 stiller krav om en betalingsplan og angir hvordan betalingene skal skje. Blant annet skal betalingene deles inn i like store årlige avdrag, og betalingsvarsel skal sendes minst 14 dager før hver forfallsdato. Formålet er bl.a. å hindre store engangsutbetalinger fra forbrukeren i den innledende fasen av avtalen for ytelser som skal leveres over en lengre periode.

Artikkel 10 nr. 2 gir forbrukeren en rett til å tre ut av avtalen i forbindelse med hvert betalingsvarsel fra og med det andre betalingsvarselet. Regelen innebærer at forbrukeren hvert år innen en 14-dagersperiode kan si opp avtalen om langtidsferieprodukt så lenge avtalen løper. Denne oppsigelsesretten gjelder ved siden av angreretten etter § 12.

Departementet foreslår å lovfeste en bestemmelse som tilsvarer artikkel 10, og viser til forslaget § 11.

1.12 Opphør av tilknyttede avtaler – artikkel 11

1.12.1 Direktivet fra 2009

Direktivet fra 2009 artikkel 11 nr. 2 oppstiller i hovedsak de samme kravene til oppheving av kredittavtaler som det tidligere direktivet. Bestemmelsen gjelder for alle avtaletypene som er omfattet av direktivet, dvs. deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte.

Direktivet fra 2009 artikkel 11 nr. 1 er ny og innebærer at andre avtaler som er tilknyttet avtaler om deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter også skal oppheves automatisk og kostnadsfritt ved bruk av angreretten.

I artikkel 11 nr. 3 er det tatt inn en bestemmelse om at medlemslandene skal fastsette nærmere regler for oppheving av tilknyttede avtaler.

1.12.2 Departementets vurderinger

Departementet foreslår å gjennomføre direktivet artikkel 11 nr. 1 og 2 i lovforslaget § 15, og at en legger seg nært opptil ordlyden i direktivet.

Når det gjelder artikkel 11 nr. 3 om at medlemsstatene skal fastsette nærmere regler for oppheving av kredittavtaler og andre tilknyttede avtaler, vil departementet foreslå å videreføre bestemmelsene i tidspartloven § 17 om at tilknyttede kredittavtaler oppheves automatisk, at det mottatte skal tilbakeføres ved hel eller delvis oppfyllelse, samt at den næringsdrivende skal gi beskjed til kredittgiveren om bruk av angreretten.

Departementet viser til lovforslaget § 15.

1.13 Direktivets ufravikelighet og anvendelse i internasjonale saker – artikkel 12

1.13.1 Direktivene og gjeldende rett

Både det gamle direktivet (artikkel 8) og det nye direktivet (artikkel 12 nr. 1) har bestemmelser om at den nasjonale lovgivningen som gjennomfører direktivet ikke skal kunne fravikes til skade for forbrukeren. Det betyr at eventuelle avtalevilkår som setter forbrukeren i en dårligere situasjon enn etter loven, ikke kan gjøres gjeldende.

Avtaler om timeshare og lignende har ofte tilknytning til flere land, og dermed oppstår spørsmål om hvilket lands rett som skal legges til grunn (lovvalg) dersom det oppstår tvister. Verken det gamle eller nye direktivet regulerer lovvalget som sådan, men har regler som skal hindre omgåelse av regelver-

ket ved klausuler i avtalen som medfører at fremmed rett utenfor EØS-området gis anvendelse.

Direktivet fra 2009 artikkel 12 nr. 2 inneholder en bestemmelse om at forbrukere ikke skal fratas vernet etter direktivet ved lovvalg utenfor EØS-området.

Internasjonal privatrett fastsetter reglene om jurisdiksjon og lovvalg. Norske domstoler vil legge de norske reglene om internasjonal privatrett til grunn, på samme måte som utenlandske domstoler vil legge sine nasjonale regler til grunn. Det første spørsmålet en må ta stilling til i saker som har tilknytning til flere stater, er i hvilket land en sak kan reises. I norsk rett er reglene for internasjonale verneting regulert i tvisteloven § 4-3 og Luganokonvensjonen 2007 som gjelder som norsk lov, jf. tvisteloven § 4-8.

Siden det nye timeshare-direktivet bygger på totalharmonisering, skal de materielle reglene i prinsippet være de samme i hele EØS-området. Det innebærer at norske forbrukere vil ha de samme rettighetene etter norsk lov som etter for eksempel spansk lovgivning. Slik sett bør det ikke ha betydning for norske forbrukere hvilket EØS-lands rett som legges til grunn når det gjelder forhold som er regulert av direktivet. Forutsetningen er at direktivet er korrekt implementert i de ulike EØS-land.

1.13.2 Forslaget i høringsnotatet og høringsinstansenes syn

I høringsnotatet foreslo departementet å gjennomføre artikkel 12 nr. 1 i utkast til § 3. Dette er en videreføring av tidspartloven § 3.

Artikkel 12 nr. 2 ble foreslått inntatt i utkastet § 4, som i hovedsak innebærer en videreføring av tidspartloven § 5. Dette vil sikre at forbrukere ikke gis dårligere beskyttelse enn i direktivet ved avtaleklausuler om at tvister skal løses etter utenlandsk rett utenfor EØS-området. I den grad den norske loven gir forbrukeren bedre beskyttelse, skal den norske loven komme til anvendelse i stedet for utenlandsk rett i slike tilfeller.

Når det gjelder lovvalg i markedsrettslig sammenheng, forutsatte departementet at det avgjørende vil være om næringsdrivende retter sin virksomhet (handlinger og vilkår) mot norske forbrukere.

Departementet uttrykte tvil om det er behov for å videreføre særbestemmelsen i tidspartloven § 4 annet ledd om at forbrukeren ikke kan vedta annet verneting enn de lovbestemte, med unntak av sitt hjemting. Luganokonvensjonen 2007 kapittel II avsnitt 4 har et eget kapittel om verneting i saker om forbrukerkontrakter. Videre vil vernetingsklausuler som virker urimelige kunne forbys etter markedsføringsloven § 22 og/eller settes til side etter avtaleloven § 36, jf. § 37. Departementets forslag etter en foreløpig vurdering var at tidspartloven § 4 annet ledd ikke videreføres.

1.13.3 Departementets vurderinger

Høringsinstansene har ulike syn på om tidspartloven § 4 annet ledd om at forbrukeren ikke kan vedta annet verneting enn de lovbestemte, med unntak av sitt hjemting, bør videreføres i den nye loven. Departementet vil, som i høringsnotatet, vise til at Luganokonvensjonen 2007 kapittel II avsnitt 4 har et eget kapittel om verneting i saker om forbrukerkontrakter. Luganokonvensjonen 2007 gjelder som norsk lov i medhold av tvisteloven § 4-8, og teksten er tatt inn etter tvisteloven. Videre vil vernetingsklausuler som virker urimelige kunne forbys etter markedsføringsloven § 22 og/eller settes til side etter avtaleloven § 36, jf. § 37. På denne bakgrunn opprettholder departementet forslaget om å ikke videreføre tidspartloven § 4 annet ledd i den nye loven.

Departementet viser ellers til lovforslaget §§ 3 og 4.

1.14 Tilsyn, søksmål og klagemuligheter – artikkel 13

1.14.1 2009-direktivet

2009-direktivet artikkel 13 gjelder bl.a. rettslig søksmål eller klage. Artikkelen må også ses i sammenheng med artikkel 15, som stiller krav om passende sanksjoner for å sørge for at bestemmelsene som gjennomfører direktivet etterleves.

Artikkel 13 nr. 1 bestemmer at det skal finnes egnede og virkningsfulle midler til å sikre at næringsdrivende overholder bestemmelsene i direktivet. Artikkel 13 nr. 2 krever at berørte parter kan bringe saker inn for domstoler eller forvaltningen.

1.14.2 Forslaget i høringsnotatet og høringsinstansenes syn

Forbrukerombudet fører tilsyn med markedsføringsloven ut fra hensynet til forbrukerne, og hvem som helst kan klage til Forbrukerombudet.

Departementet la til grunn at tilsyns- og sanksjonsapparatet etter markedsføringsloven oppfyller kravene i artikkel 13, jf. artikkel 15. Som forutsatt i gjeldende tidspartlov, vil også Finanstilsynet føre tilsyn med virksomheter som er omfattet av eiendomsmeglingsloven.

Den gjeldende tidspartloven har hjemmel for straff, men departementet er ikke kjent med at det noen gang har vært reist straffesaker for brudd på loven. 2009-direktivet (eller 1994-direktivet) har heller ikke noe krav om straffesanksjonering. Departementet gav i høringsnotatet foreløpig uttrykk for at det ikke er behov for en straffebestemmelse etter den nye loven, og foreslo derfor å ikke videreføre gjeldende straffebestemmelse.

1.14.3 Departementets vurderinger

Departementet opprettholder synspunktet om at tilsyns- og sanksjonsapparatet etter markedsføringsloven oppfyller kravene i artikkel 13, jf. artikkel 15.

Forbrukerombudet vil kunne bruke markedsføringslovens sanksjonssystem dersom næringsdrivende ikke oppfyller kravene i den nye timeshareloven.

Sanksjonene vil være forbudsvedtak tilknyttet tvangsmulkt som må betales dersom den næringsdrivende ikke retter seg etter vedtaket.

Videre deltar Forbrukerombudet i et nettverk av håndhevingsmyndigheter innen EØS-området som samarbeider om å håndheve EØS-forbrukerregelverk over landegrensene.

Ingen høringsinstanser har kommentert forslaget om at straffehjemmelen i tidspartloven ikke videreføres. Departementet opprettholder etter dette forslaget.

1.15 Forbrukerinformasjon og utenrettslig tvisteløsning – artikkel 14

1.15.1 Direktivet og dagens tilstand

2009-direktivet artikkel 14 nr. 1 pålegger medlemsstatene å treffe passende tiltak for å informere forbrukerne om reglene.

Artikkel 14 nr. 2 angir at medlemslandene skal arbeide for at det finnes utenrettslige tvisteløsningsordninger for forbrukertvister etter direktivet.

I dag er det ikke noe eget utenrettslig tvisteløsningsorgan som behandler klager etter tidspartloven. Departementet har vurdert å utvide kompetansen til Forbrukertvistutvalget (FTU). På grunn av stor arbeidsbelastning hos FTU ble det ikke foreslått å ta saker etter tidspartloven inn under FTUs virkeområde.

Når det gjelder tvister om timeshare over landegrensene innen EØS-området, vil Forbruker Europa kunne bistå norske forbrukere.

1.15.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet gav departementet uttrykk for at artikkel 14 nr. 1 ikke krever regelverksendring. Departementet vil på vanlig måte sørge for informasjonstiltak i forbindelse med ikrafttreddelsen av den nye loven.

Artikkel 14 nr. 2 inneholder ikke noe absolutt krav om at det skal finnes utenomrettslige tvisteløsningsordninger for tvister etter direktivet. Det som kreves er at medlemslandene skal oppmuntre til slike ordninger.

Departementet er positiv til at det opprettes én eller flere frivillige klagenemnder på området for den nye loven. Likevel er dette formodentlig uaktuelt

pga. at det ikke finnes en organisert bransje i Norge som kan ta tak i dette.

Et offentlig utvalg har nylig gjennomgått ordninger for å løse forbrukertvister, jf. NOU 2010:11 Nemndsbehandling av forbrukertvister. Utvalget går blant annet inn for å utvide saksområdet til FTU til å gjelde kjøp og salg av bolig (saker etter avhendingslova og bustadsoppføringlova). Så vidt departementet er kjent med har utvalget så vidt berørt timeshare o.l. i sine drøftinger, men det er ikke nedfelt noe i rapporten om dette. Det foreslås heller ingen utvidelse av kompetansen til FTU til å omfatte timeshare-produkter mv.

Departementet uttrykte i høringsnotatet tvil om det er et reelt behov for å legge saker etter loven som gjennomfører det nye timeshare-direktivet inn under FTU, men bad spesielt om høringsinstansenes synspunkter på dette.

Tidspartloven § 4 første ledd sier at avtaler om voldgift bare er bindende dersom avtalen er inngått etter at tvisten oppstod. Etter voldgiftsloven (lov nr. 25/2004) § 11 første ledd er voldgiftsavtale inngått før tvisten oppstod, ikke bindende for forbrukeren. En egen bestemmelse om dette i den nye tidspartloven er derfor overflødig, og departementet foreslo at tidspartloven § 4 første ledd ikke videreføres.

1.15.3 Departementets vurderinger

Oppfølging av NOU 2010:11 Nemndsbehandling av forbrukertvister er til vurdering i departementet. Departementet vil ta de argumentene som er kommet fra Forbruker Europa og Forbrukerombudet med i den videre behandling av saken.

1.16 Sanksjoner – artikkel 15

Direktivet fra 2009 artikkel 15 bestemmer at egnede, virkningsfulle og forholdsmessige sanksjoner skal fastsettes. Direktivet gir medlemslandene stor grad av frihet til hvordan myndighetene sørger for at regelverket etterleves.

Departementet mener at Forbrukerombudets tilsyn og sanksjonsmuligheter etter markedsføringsloven oppfyller direktivets krav.

Dessuten foreslår departementet at avtalen blir ugyldig dersom formkravene ikke oppfylles, jf. lovforslaget § 7 siste ledd, samt forsinkelsesrente på eventuelle uberettigete innbetalte beløp, jf. § 9 tredje ledd og § 14 annet ledd.

1.17 Lovens stedlige virkeområde

1.17.1 Gjeldende rett

Når det gjelder lovens stedlige virkeområde, bestemmer dagens lov § 1 annet ledd at loven gjelder for Svalbard og Jan Mayen. Paragraf 9 annet ledd om

språkkrav i timeshare-avtalen får likevel ikke anvendelse på Svalbard.

1.17.2 Forslaget i høringsnotatet og høringsinstansenes syn

I høringsnotatet gav departementet foreløpig uttrykk for at det som utgangspunkt ikke er grunn til å endre på virkeområdet til loven. Samtidig anså departementet at unntaket for språkkrav i timeshare-avtalen kan virke kompliserende. Unntaksregelen ble derfor ikke foreslått videreført.

Departementet er enig i merknadene i høringsrunden fra Justisdepartementet, og foreslår at språkkrav, både til forhåndsopplysningene og avtalens innhold, ikke skal gjelde på Svalbard.

Departementet viser til lovforslaget § 1 annet ledd.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Gunn Karin Gjøl, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande og Lene Vågslid, fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, fra Høyre, Linda C. Hofstad Helleland og Olemic Thommessen, fra Sosialistisk Venstreparti, Rannveig Kvifte Andresen, fra Senterpartiet, Christina Nilsson Ramsøy, og fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, viser til timeshare-direktivet av 1994 som åpner for at hvert enkelt medlemsland innfører regler som gir forbrukere bedre beskyttelse enn det som følger av direktivet. Komiteen viser videre til at etter vedtagelsen av timeshare-direktivet av 1994 utviklet bransjen seg, og nye ferieprodukter kom på markedet. Disse nye ferieproduktene, og visse transaksjoner knyttet til timeshare, for eksempel avtaler om videre salg og bytte, er ikke omfattet av direktivet fra 1994.

Komiteen registrerer at dette har medført problemer med omgåelser, som både har gitt opphav til konkurransevridding og forbrukerproblemer. I etterkant av dette ble timeshare-direktivet av 1994 erstattet med et nytt timeshare-direktiv som trådte i kraft i januar 2009 for å gi enda bedre forbrukerbeskyttelse ved avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte.

Komiteen registrerer videre at for å verne de seriøse næringsdrivende mot useriøse konkurrenter, ble det nye direktivet gitt et vesentlig større virkeområde enn det gamle. Dette innebærer blant annet at næringsdrivende pålegges opplysningsplikt og at forbrukerne får angrerett i større grad enn til nå.

Komiteen viser videre til at i motsetning til timeshare-direktivet fra 1994 bygger det nye direkti-

vet på prinsippet om totalharmonisering. Dette innebærer at man innenfor direktivets virkeområde ikke kan ha nasjonale regler som avviker fra direktivets, jf. fortalet punkt 3. Et av formålene med å gi et nytt direktiv var å fjerne ulikhetene i de ulike landenes lovgivning, slik at næringslivet og forbrukere får ett felles regelverk å forholde seg til, uavhengig av hvilket lands regler som gjelder for den enkelte avtalen.

Komiteen registrerer videre at gjennomføring av dette direktivet vil nødvendiggjøre endringer i det norske regelverket. For komiteen er det viktig å fastslå at de fleste endringene som gjøres, vil styrke forbrukernes rettigheter.

Komiteen vil for øvrig påpeke at direktivet er vedtatt i alle de nordiske landene.

Komiteen viser til at EU-direktiver skal gjennomføres i nasjonal rett på en slik måte at formålet med direktivet oppnås. Det er i utgangspunktet opp til medlemslandene hvordan dette gjøres. I motsetning til forordninger er det ikke noe krav om at rettsakten gjennomføres ord for ord. Ved gjennomføring av EØS-regelverk, som ved annet regelverk, er det viktig å tilstrebe klarhet for å skape forutberegnelighet for brukerne av loven. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) vil også stille visse krav til at gjennomføringen av direktivet er synbar og kan etterprøves.

Komiteen merker seg at ettersom det nye timeshare-direktivet bygger på totalharmonisering, taler dette for at man ved den nasjonale gjennomføringen legger seg nært opp til ordlyden i direktivet. Dette gjelder spesielt begrepene som er viktige for å definere lovens virkeområde. Komiteen støtter dette.

Komiteen viser til at i siste instans er det EU-domstolen som avgjør tolkningen av EU-retten, herunder det nye timeshare-direktivet. Avgjørelsene i EU-domstolen er ikke bindende for Norge, men i praksis vil EFTA-domstolen legge stor vekt på avgjørelser i EU-domstolen i tilsvarende saker.

Komiteen viser videre til at forslag til gjennomføring av direktivet ble sendt ut på høring den 1. mars 2011 med høringsfrist 1. juni 2011. I høringsnotatet anførte departementet at det er mest hensiktsmessig å utforme en ny lov. Det nye direktivet har bestemmelser som kan innpasses i dagens lov, som er inndelt i kapitler som omhandler alminnelige bestemmelser, selgerens opplysningsplikt, innholdet i tidspartsavtalen, angrerett etc. Det nye direktivet har imidlertid et mye videre virkeområde enn det tidligere, og ved gjennomføringen er det viktigere enn før å holde seg nært opp til direktivets ordlyd. Det ville medføre relativt omfattende endringer i dagens lov å gjennomføre direktivet. Komiteen støtter derfor regjeringens forslag om å gjennomføre direktivet i en ny lov.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité:

Komiteen viser til proposisjonen og til sine merknader og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om avtaler om deltidsbruksrett og
langtidsferieprodukter mv.

Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser

§ 1 Virkeområde

Loven gjelder avtaler som inngås mellom næringsdrivende og forbrukere om

- a) deltidsbruksrett,
- b) langtidsferieprodukter,
- c) videresalg av deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter,
- d) bytte av deltidsbruksrett.

Loven gjelder for Svalbard og Jan Mayen. Kongen kan likevel bestemme at hele eller deler av loven ikke skal gjelde, og gi særlige regler av hensyn til de stedlige forhold. § 5 fjerde ledd og § 7 annet ledd gjelder ikke på Svalbard.

§ 2 Definisjoner

I denne lov menes med

- a) *avtale om deltidsbruksrett*: en avtale med mer enn ett års varighet som gir en forbruker, mot et vederlag, rett til å benytte én eller flere innkvarteringer i flere enn én bruksperiode,
- b) *avtale om langtidsferieprodukt*: en avtale med mer enn ett års varighet som gir en forbruker, mot et vederlag, hovedsakelig retten til å få rabatter eller andre fordeler i forbindelse med innkvartering, alene eller sammen med reise eller andre tjenester,
- c) *avtale om videresalg*: en avtale der en næringsdrivende mot et vederlag bistår en forbruker med å selge eller kjøpe en deltidsbruksrett eller et langtidsferieprodukt,
- d) *bytteavtale*: en avtale der en forbruker mot et vederlag blir med i en bytteordning som gir forbrukeren tilgang til innkvartering eller andre tjenester i bytte mot at andre personer midlertidig får dra nytte av de rettigheter forbrukerens deltidsbruksrett gir,
- e) *næringsdrivende*: enhver fysisk eller juridisk person som utøver næringsvirksomhet, og enhver som handler i vedkommendes navn eller på vedkommendes vegne,
- f) *forbruker*: en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet,

- g) *tilknyttet avtale*: en avtale der forbrukeren mottar tjenester som er knyttet til en avtale om deltidsbruksrett eller til en avtale om et langtidsferieprodukt, og som ytes av den næringsdrivende eller en tredjemann på grunnlag av en overenskomst med den næringsdrivende,
- h) *varig medium*: enhver innretning som gjør forbrukeren eller den næringsdrivende i stand til å lagre opplysninger som er rettet til denne personlig og på en slik måte at dette i framtiden vil være tilgjengelig i et tidsrom som er tilstrekkelig for opplysningenes formål, og som tillater uendret gjengiving av de lagrede opplysningene.

§ 3 Lovens ufravikelighet

Loven kan ikke fravikes til skade for forbrukeren.

§ 4 Lovvalg utenfor EØS

Dersom lovgivning i et land utenfor EØS får anvendelse på avtalen, kan ikke forbrukeren fratas vernet etter loven her hvis:

- a) en av de berørte faste eiendommer befinner seg på territoriet til en EØS-stat, eller
- b) den næringsdrivende i forbindelse med en avtale som ikke direkte er knyttet til fast eiendom, utøver næringsvirksomhet i eller retter sin virksomhet mot en EØS-stat.

Kapittel 2 Den næringsdrivendes opplysningsplikt

§ 5 Opplysningsplikt før avtaleinngåelsen

I god tid før det blir inngått en avtale som omfattes av denne lov, skal den næringsdrivende gi forbrukeren nøyaktige og tilstrekkelige opplysninger om:

- a) den næringsdrivende som skal være part i avtalen,
- b) rettighetenes art og innhold etter avtalen,
- c) tidsrommet avtalen gjelder og vilkårene for oppheving av avtalen,
- d) beskrivelse av eiendommen etc. som avtalen gjelder,
- e) prisen, tilleggskostnader og andre utgifter,
- f) tjenestene som omfattes av avtalen,
- g) angreretten og angrefristens lengde etter § 12,
- h) betalingsplan og oppsigelse etter § 11,
- i) forbudet mot forskuddsbetaling etter § 9,
- j) mulighetene for å delta i en bytteordning,
- k) adgangen til utenrettslig tvisteløsning.

Departementet gir ved forskrift utfyllende bestemmelser om hvordan opplysningsplikten skal oppfylles, herunder at det skal brukes bestemte standardopplysnings skjemaer.

Den næringsdrivende skal kostnadsfritt gi opplysningene skriftlig på papir eller et annet varig medium som er lett tilgjengelig for forbrukeren.

Opplysningene skal gis på et offisielt språk i staten der forbrukeren har sitt bosted eller er statsborger. Dersom flere språk er aktuelle, kan forbrukeren velge språk, forutsatt at dette språket er et offisielt språk etter EØS-avtalen.

§ 6 Markedsføring

Ved markedsføring av produkter som omfattes av denne lov, skal den næringsdrivende opplyse om muligheten til å få opplysninger som nevnt i § 5 første, jf. annet ledd, og hvor opplysningene kan fås.

Når avtaler som omfattes av denne lov tilbys en forbruker personlig på markedsførings- eller salgssarrangement, skal den næringsdrivende tydelig angi i invitasjonen arrangementets kommersielle formål og art. Opplysninger som nevnt i § 5 første jf. annet ledd skal til enhver tid under arrangementet være tilgjengelige for forbrukeren.

Det er forbudt å markedsføre deltidsbruksrett eller langtidsferieprodukter som en investering.

Kapittel 3 Avtalens form og innhold

§ 7 Formkrav og språk

Avtaler som omfattes av denne lov, skal utformes skriftlig på papir eller på et annet varig medium og underskrives av begge parter.

Avtalen skal utformes på et offisielt språk i staten der forbrukeren har sitt bosted eller er statsborger. Dersom flere språk er aktuelle, kan forbrukeren velge språk, forutsatt at dette språket er et offisielt språk etter EØS-avtalen. Ved avtale om deltidsbruksrett som gjelder en bestemt eiendom som befinner seg i en annen EØS-stat enn der hvor forbrukeren har sitt bosted eller er statsborger, skal den næringsdrivende i tillegg utlevere en autorisert oversettelse av avtalen til et etter EØS-avtalen offisielt språk i dette landet.

Forbrukeren skal få kopi av avtalen når den inngås.

Avtale som ikke er opprettet i samsvar med første og annet ledd, er ikke bindende for forbrukeren.

§ 8 Avtalens innhold

Avtaler som omfattes av loven her skal inneholde opplysninger som nevnt i § 5 første, jf. annet ledd. Opplysningene skal regnes som en del av avtalen og kan ikke endres uten uttrykkelig avtale, med mindre endringene er en følge av uvanlige eller uforutsigbare omstendigheter utenfor den næringsdrivendes kontroll og der følgene ikke kunne vært unngått selv om det ble utvist tilbørlig aktsomhet. Endringene skal uttrykkelig fremgå av avtalen og meddeles forbrukeren skriftlig eller på et annet varig medium før avtalen inngås.

Avtalen skal også inneholde partenes navn, adresse og underskrift, samt dato og sted for avtalens inngåelse.

Avtalebestemmelser om angreretten, angrefristens lengde og forbudet mot forskuddsbetaling etter § 5 første ledd bokstav g og i skal forbrukeren underskrive særskilt.

Avtalen skal inneholde et særskilt standardskjema om angrerett, som fastsettes av departementet ved forskrift.

Kapittel 4 Betaling og sikkerhetsstillelse mv.

§ 9 Forbud mot forskuddsbetaling

Ved avtaler om deltidbruksrett, langtidsferieprodukter og bytte kan den næringsdrivende ikke kreve eller motta forskuddsbetaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av beløp på konto, uttrykkelig anerkjennelse av gjeld eller andre vederlag til den næringsdrivende eller en tredjeperson før angrefristen etter § 12 er løpt ut. Ved avtaler om videresalg gjelder et tilsvarende forbud før salget faktisk finner sted eller avtalen om videresalg opphører på annen måte.

Dersom en avtale om deltidbruksrett gjelder eiendom under oppføring, kan den næringsdrivende ikke kreve eller motta noen form for betaling fra forbrukeren før sikkerhet er stilt etter § 10.

Dersom den næringsdrivende har mottatt vederlag i strid med bestemmelsen her, kan forbrukeren kreve beløpet tilbake med tillegg av forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om forsinket betaling m.m. fra den dagen betalingen ble mottatt.

§ 10 Sikkerhetsstillelse ved deltidbruksrettanlegg under oppføring

Dersom en avtale om deltidbruksrett gjelder eiendom under oppføring, skal den næringsdrivende stille betryggende sikkerhet for forbrukerens økonomiske krav som følge av at avtalen heves på grunn av at boligen eller nødvendige fellestjenester forbrukeren skal ha tilgang til, ikke blir ferdigstilt til avtalt tid.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om sikkerheten som skal stilles.

§ 11 Betalingsplan og oppsigelse av avtaler om langtidsferieprodukter

For avtaler om langtidsferieprodukter skal betalingen skje etter en betalingsplan. Den næringsdrivende kan ikke kreve eller motta betaling utover det som følger av betalingsplanen. Betalingene, herunder eventuell medlemsavgift, skal deles inn i like store årlige avdrag. Den næringsdrivende skal sende skriftlig betalingsvarsel på papir eller et annet varig medium minst 14 dager før hver forfallsdato.

Fra og med betalingen av det andre avdraget kan forbrukeren trekke seg fra avtalen om langtidsferie-

produkt dersom forbrukeren gir melding til den næringsdrivende om dette innen 14 dager etter mottak av betalingsvarselet for hvert avdrag. Den næringsdrivende kan ikke kreve noen form for vederlag eller erstatning som en følge av at forbrukeren sier opp avtalen etter denne bestemmelsen.

Kapittel 5 Angrerett og oppheving av tilknyttede avtaler

§ 12 Rett til å gå fra avtalen (angrerett)

Forbrukeren kan gå fra avtaler som omfattes av loven her uten å oppgi grunn innen 14 dager etter avtalens inngåelse, eller den dagen forbrukeren mottar avtalen dersom denne mottas senere enn ved avtalens inngåelse.

Fristen på 14 dager begynner likevel ikke å løpe før forbrukeren mottar alle opplysningene som nevnt i § 5 første ledd, jf. annet ledd, og standard angreskjema etter § 8 fjerde ledd.

Dersom opplysningene som nevnt i § 5 første ledd, jf. annet ledd, ikke er gitt til forbrukeren, løper angrefristen ut tre måneder og 14 dager etter tidspunktet som følger av første ledd. Dersom standard angreskjema etter § 8 fjerde ledd ikke er gitt til forbrukeren eller ikke er utfylt, løper fristen ut etter ett år og 14 dager etter tidspunktet som følger av første ledd.

Dersom forbrukeren tilbys en avtale om bytte sammen med og samtidig som en avtale om deltidbruksrett, skal angrefristen for begge avtalene beregnes som for avtalen om deltidbruksrett.

§ 13 Melding om bruk av angreretten

Hvis forbrukeren vil gjøre angreretten etter § 12 gjeldende, skal det gis melding til den næringsdrivende om dette på papir eller et annet varig medium innen utløpet av fristen. Forbrukeren kan bruke standard angreskjema som den næringsdrivende har gitt etter § 8 fjerde ledd.

Fristen anses overholdt dersom meldingen er sendt innen fristens utløp. Ender fristen på en lørdag, helligdag eller høytidsdag, forlenges fristen til førstkommande virkedag.

§ 14 Virkninger av bruk av angreretten

Når forbrukeren benytter seg av angreretten, faller partenes plikt til å oppfylle avtalen bort. Den næringsdrivende kan ikke kreve noen form for vederlag eller erstatning fra forbrukeren, herunder vederlag for tjenester som er levert.

Dersom avtalen fragås etter § 12 tredje ledd og det er mottatt vederlag som skal betales tilbake, kan forbrukeren kreve forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om forsinket betaling m.m. fra den dagen betalingen ble mottatt.

§ 15 *Oppheving av tilknyttede avtaler*

Når forbrukeren går fra en avtale om deltidsbruksrett eller langtidsferieprodukt, skal eventuelle tilknyttede bytteavtaler eller andre tilknyttede avtaler oppheves automatisk og kostnadsfritt for forbrukeren.

Avtaler om kreditt som innvilges forbrukeren av den næringsdrivende eller av en tredjepart etter avtale med den næringsdrivende og som helt eller delvis er knyttet til vederlag for en avtale som er omfattet av loven her, skal oppheves automatisk og kostnadsfritt for forbrukeren ved bruk av angreretten etter § 12 eller oppsigelsesretten etter § 11 annet ledd. Er kredittavtalen helt eller delvis oppfylt fra noen av partene, skal det mottatte tilbakeføres. Den næringsdrivende skal gi melding til eventuell tredjepart umiddelbart etter at melding om fragåelse av avtalen er mottatt.

Kapittel 6 **Ikraftsetting, oppheving av tidligere lov og endringer i andre lover**

§ 16 *Ikraftsetting og oppheving av tidligere lov*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tidspunkt oppheves lov 13. juni 1997 nr. 37 om salg av tidsparter i fritidsbolig.

§ 17 *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven settes i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling skal § 1-2 annet ledd nr. 5 og tredje og fjerde ledd lyde:

5. omsetning av *deltidsbruksrett som gjelder fast eiendom og faller inn under lov om avtaler om deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter mv.*

(3) Som mellommann etter annet ledd nr. 2 regnes enhver som driver inn- og utleievirksomhet med det formål å formidle feste- eller leiekontrakt til fast eiendom.

(4) Som eiendomsmegling regnes ikke formidling av avtale om utleie av hytte eller privatbolig eller rom i slike til fritidsformål, samt formidling av rom i hoteller, herberger mv. for overnatting eller opphold. Unntaket omfatter ikke *deltidsbruksrett som gjelder fast eiendom og faller inn under lov om avtaler om deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter mv.*

2. I lov 21. desember 2000 nr. 105 om opplysningsplikt og angrerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted skal § 2 bokstav e lyde:

e) avtaler som omfattes av *lov om avtaler om deltidsbruksrett og langtidsferieprodukter mv.*, og henvendelser med sikte på inngåelse av slike avtaler

3. I lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. skal § 44 annet ledd første punktum lyde:

§§ 45 og 46 får anvendelse på handlinger som strider mot bestemmelser som gjennomfører EØS-lovgivningen som er tatt inn i vedlegg 1 til europa-parlaments- og rådsdirektiv 2009/22/EF om nedlegging av forbud med hensyn til vern av forbrukernes interesser.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 24. april 2012

Gunn Karin Gjøl

leder

Kåre Simensen

ordfører